

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

Fremsat den 15. marts 1961 af *O. Mathiasen, Morten Lange, Aksel Larsen, Herluf Rasmussen og Skråepneborg-Nielsen.*

§ 1. I lov nr. 187 af 20. maj 1933 om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, som ændret ved lov nr. 145 af 23. april 1952, foretages følgende ændringer:

Til § 1.

Stk. 1 affattes således:

„Værnepligtige, for hvem militær tjeneste af enhver art efter foreliggende oplysninger må anses for at være uforenelig med deres samvittighed, kan af indenrigsministeren efter forhandling med forsvarsministeren fritages for militær tjeneste, herunder også civilforsvarstjeneste, mod at anvendes til civilt arbejde, der dog ikke må tjene militære formål.“

Som nyt stk. 2 indsættes:

„Stk. 2. Det i stk. 1 omhandlede civile arbejde må være af produktiv, samfundsgavnlig karakter, som f. eks. deltagelse i nationalmuseets arkæologiske udgravninger eller andet videnskabeligt arbejde, arbejde for Hedeselskabet, statsskovvæsenet, landvindingsarbejde, arbejde for vandbygningsvæsenet eller deltagelse i internationalt hjælpearbejde.“

Det hidtidige stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Til § 2.

I stk. 3 udgår sidste punktum.

Til § 4.

Stk. 1, 2. punktum, affattes således: „De nærmere bestemmelser med hensyn til kvarter, forplejning, lønning o. lign. træffes af indenrigsministeren.“

Til § 5.

Stk. 1. affattes således:

„Det civile arbejdes varighed er den samme som den til enhver tid ved hæren

normale med et tillæg på 2 måneder. Genindkaldelse til civilt arbejde kan ikke finde sted, jfr. dog § 9.“

Som nyt stk. 2 indsættes:

„Stk. 2. Sker overførelse til civilt arbejde, efter at den værnepligtige har aftjent en del af sin militære værnepligt, forkortes den civile tjenestetid med den ved militæret aftjente tid.“

I stk. 2, som herefter bliver stk. 3, ændres „3 måneder“ til: „2 måneder“.

Til § 7.

Stk. 1 affattes således:

„Den arbejdspligtige, som i sit arbejdsforhold gør sig skyldig i ulydighed, forsømmelse eller andet slet forhold, kan af den øverste arbejdsleder på stedet idømmes disciplinærstraf i form af ekstraarbejde efter nærmere af indenrigsministeren fastsatte regler.“

Som nyt stk. 3 indsættes:

„Stk. 3. Indenrigsministeren udarbejder regler, hvorefter de arbejdspligtige vælger tillidsmænd, der kan optage forhandlinger med arbejdsledelsen og indenrigsministeren om de arbejdspligtiges forhold. I alle sager af den i stk. 2 nævnte art skal tillidsmændene høres.“

Til § 8.

I stk. 1, 3. punktum, ændres ordene „fængsel indtil 15 måneder“ til: „fængsel på indtil det samme tidsrum som den normale indkaldelse til civilt arbejde“. I 4. punktum udgår ordene „, dog at straffetiden, når vedkommende anden gang dømmes for nægtelse af at udføre arbejdet, ikke kan være kortere end den tilbageværende del af den pligtige arbejdstid“. 6. punktum affattes således: „Bortset fra det sidste til-

fælde vil den del af straffetiden, som falder før den normale hjemsendelsesdag, være at regne som en del af den pligtige arbejdstid.“

Til § 9.

Paragraffen affattes således:

Hvis der foretages ekstraordinær indkaldelse af mandskab til forsvaret, kan indenrigsministeren foranledige genindkaldelser

til civilt arbejde af tilsvarende varighed som genindkaldelserne ved forsvaret.

Til § 10.

Paragraffen udgår.

§ 2. Denne lovs bestemmelser finder anvendelse også på dem, der ved dens ikrafttræden udfører civilt arbejde.

Bemærkninger til lovforslaget.

Bestemmelser angående værnepligtiges anvendelse til civilt statsarbejde fastsattes i lov nr. 625 af 13. december 1917, som afløstes af loven af 20. maj 1933, der er ændret ved lov af 23. april 1952.

De ændringer, der er foretaget, har væsentligst drejet sig om tjenestetidens længde, medens selve principperne for de civile værnepligtiges arbejdsforhold stort set er uændret siden 1917.

Med hensyn til de enkelte ændringsforslag bemærkes følgende:

Ad ændringsforslaget til § 1, stk. 1:

Det anses for rimeligt, at retten til fritagelse for militær tjeneste også må omfatte ret til fritagelse for tjeneste i civilforsvaret, da denne tjeneste for flere værnepligtige kan være uforenelig med samvittigheden, fordi den opfattes som værende af delvis militær art.

Ad ændringsforslaget til § 1, stk. 2:

Her er foreslået den væsentligste ændring i loven.

Det må anses for rimeligt og nødvendigt, at det arbejde, som de civile værnepligtige må udføre, bliver af virkelig samfundsgavnlig og nyttig art, både for de civile værnepligtiges egen skyld og for samfundets skyld. De i bestemmelsen anførte arbejdsformer, der alle er af nyttig art, må betragtes som eksempler, der kan udvides med mange flere.

I betragtning af den overordentlig store interesse, der synes at være for, at Danmark må bidrage til øget hjælp til udviklingslandene, må det være rimeligt, at de civile værnepligtige, der ønsker det og er egnede dertil, får adgang til at udføre hjælpearbejde i de nævnte lande eller andre steder i verden, hvor et sådant arbejde er tiltrængt.

Ad ændringsforslaget til § 2:

Det forekommer rimeligt, at der også gives dem, der er indkaldt ved militæret, adgang til overførelse til civilt arbejde.

Ad ændringsforslaget til § 4, stk. 1:

Da de civile værnepligtige af samvittighedsgrunde ikke ønsker at udføre militært arbejde, må det fore-

komme rimeligt, at indenrigsministeren træffer de nærmere bestemmelser med hensyn til kvarter o. lign., uden at det fastsættes i loven, at disse bestemmelser skal være af samme art som inden for militæret.

Ad ændringsforslaget til § 5:

Tjenestetiden foreslås sat til den samme som ved militæret med et tillæg på 2 måneder, og hvis en person, der allerede er indkaldt til militæret, bliver overført til civilt arbejde, forkortes den civile tjenestetid tilsvarende.

Da tjenestetiden ved militæret forventes nedsat til 12 måneder, må de civile værnepligtiges tjenestetid nedsættes tilsvarende, ligesom en forlængelse af tjenestetiden ved militæret også må få konsekvenser for de civile værnepligtige.

Den foreslåede nye affattelse af § 5, stk. 1, medfører en automatisk regulering af det civile arbejdes varighed i tilfælde af ændringer i den militære tjenestetids længde.

Ad ændringsforslaget til § 7:

Idømmelse af ekstraarbejde må være en passende straf, og det er naturligt, at de arbejdspligtige har ret til at vælge tillidsmænd til forhandling med arbejdsledere og ministeriet.

Ad ændringsforslaget til § 8:

Forslaget om nedsættelse af eventuel fængselsstraf er en følge af tjenestetidens nedsættelse. Det foreslås, at udstået straf regnes som en del af tjenestetiden.

Ad ændringsforslaget til § 9:

Bestemmelsen om forlængelse af det civile arbejdes varighed som følge af forlængelse af tjenesten ved forsvaret må anses for overflødig efter den foreslåede nye affattelse af § 5, stk. 1. Den foreslåede affattelse af § 9 tilsigter derfor at lade den nævnte bestemmelse udgå.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslaget til § 5.